

podacima umrlih korisnika, uspostavljajući na taj način vlastiti set pravila nasljeđivanja koja nisu uvijek kompatibilna s odredbama važećeg zakonodavstva o nasljeđivanju.

Oporuka u svom „tradicionalnom“ poimanju ne odgovara prirodi i sadržaju digitalne imovine. S obzirom na to da se sačinjava u pismenom obliku, uobičajeno zapisom na papiru, i da nakon proglašenja postaje javna, svi mogu saznati njen sadržaj, pa tako i dostupne podatke za prijavu na *online* račune ostavitelja, ako ih oporuka sadrži. Time se narušava njihova tajnost. Dodatni problem može biti i promjena pristupnih podataka nakon što je oporuka sačinjena, te kreiranje novih računa. Zato bi slobodu testiranja valjalo prilagoditi karakteristikama digitalne imovine. Treba inovirati institut oporuke i učiniti ga primjerenijem raspolaganju digitalnom imovinom, odnosno urediti mogućnost planiranja digitalne sukcesije različitim pravnim instrumentima (izjave volje za slučaj smrti kao primjer iz francuskog prava). Time će pojedina digitalna dobra biti zaštićena od moguće povrede (krađa identiteta, zloupotreba pristupnih podataka itd.).

Kako je pokazala analiza relevantnog nacionalnog zakonodavstva i sudske prakse pojedinih zemalja, pitanje zaštite postmortalne privatnosti jedno je od vrlo spornih pitanja vezanih za nasljeđivanje digitalne imovine. Tradicionalna pravila, prema kojima pravo na privatnost i lične podatke uživaju zaštitu samo dok je njihov titular živ, kreirana su prije nastanka informatičkog doba i bujanja digitalne imovine, pa su u savremenim uvjetima neadekvatna. Nužna je njihova reforma radi uspostavljanja odgovarajućeg balansa između ostaviteljevog prava na informacijsko samoodređenje i prava trećih osoba na zaštitu privatnosti i ličnih podataka, kao i zaštite ovih prava samog ostavitelja, u slučajevima kada se on nije izjasnio o postmortalnom raspolaganju njegovim digitalnim dobrima.

Maja Čolaković, Phd, Full Professor
Faculty of Law
University „Džemal Bijedić“ of Mostar
maja.colakovic@unmo.ba

INHERITANCE OF DIGITAL ASSETS: IS THERE DIGITAL LIFE AFTER DEATH?

Summary: Living in the digital age creates numerous legal challenges. The daily use of digital devices and applications in private communications and business transactions makes new patterns of behavior and new social relations, which has the effect of rethinking traditional legal concepts. In addition to the classic term property, the term digital property also exists nowadays. It includes various intangible assets, some of which also have a monetary value. Regulating the status of these assets after the death of their owner leads to a rethinking of the traditional concept of inheritance. Can they be inherited or should they be “destroyed”? Related to this is the dilemma of the need for postmortem protection of the testator’s personal data and privacy, as they could be violated by the transfer of rights to digital assets from the testator to his heirs.

In this paper, these issues are analyzed from a doctrinal and normative aspect, as well as from the view of the court practice in countries where the inheritance of digital property has already been subject to judicial decision-making. Since the national legislators generally still have not fully regulated this area, there is an obvious need to regulate it as soon as possible.

Keywords: postmortal privacy, personal data, digital assets, legacy, will